

A JUHÁSZ ÉS A KÍGYÓ

(Bolgár népmese)

Közli: *Strausz Adolf*

Egyszer egy juhász, mikor juhait őrizte, nagy kiáltást hallott. Oda ment, amerről a hang jött s látta, hogy egy kígyó bajlódik egy nagy kő alatt.

Mikor a kígyó meglátta a juhászt, kérve kérte, hogy vegye le róla a nagy követ, szabadítsa ki, mentse meg.

A juhász így felelt:

– Nem szabadítlak ki, mert gyakran megmarod a juhaimat.

A kígyó könyörgésre vette a dolgot, megígérte, hogy ezentúl sem a juhait, sem bárányait nem fogja megmarni, csak most az egyszer segítsen rajta.

A juhász hitt a kígyónak és leemelte a nagy követ.

A kiszabadult kígyó erre a juhász lábára, testére, majd nyakára kúszott, tekerődött, azután így szólt:

– Mit akarsz, te juhász, hogy veled tegyek: megigyam-e a szemedet, vagy megfojtsalak?

A juhász könyörögni kezdett:

– Én jót tettem veled, megmentettem életedet s te köszönet helyett meg akarsz ölni?

– Ej, mi jót tettél te velem, – szól a kígyó – később újból rám akadsz s akkor szétzúzod a fejemet.

– Ám de most nem tettem-e veled jót? Nem zúzhattam volna e szét az imént is a fejedet, míg a kő alatt voltál?

– Szép, szép, de manapság nem ismernek hálát, – feleli a kígyó.

– Jó, – feleli a juhász – ha már ennyire vagyunk, menjünk más állatokhoz. Ha azok is azt mondják, hogy ma már nincs hála, akkor tégy velem, amit akarsz.

A juhász és a kígyó útnak indultak. Találkoztak egy tehénnel, mikor a legelőre ment. Megállították. A juhász kérdezte tőle, vajon ismerik-e ma a hálát vagy nem?

– Ma nem ismerik a hálát, – szól a tehén. – Én a gazdámnak már kilenc ökröt adtam s most lakodalomra készül, a fiát házasítja. Ehhez a lakodalomhoz engem vágat le holnap.

A juhász és a kígyó tovább mentek s találkoztak egy kutyával. Ezt is megkérdezték, mint a tehenet s válaszul ezt kapták:

– Ma nem ismerik a hálát. Én egész nap, egész éjjel őrzöm a gazdám házát, egész vagyont s még csak egy darab kenyeret sem ad.

A kígyó ekkor így szólt a juhászhoz:

– No, most megeszlek, mert akiket megkérdeztél, mind azt mondták, hogy ma már nincsen hála.

– Menjünk még tovább, – kéri a juhász a kígyót. – Ha még egyszer azt kapjuk feleletül, amit a tehéntől és kutyától, ám legyen, aminek lennie kell.

Nem mentek messzire, mikor egy rókával találkoztak. A juhász nem igen bízott a rókában, mert mindennap úzik őket kutyástúl és most élete függjön tőle?

A juhász elbeszélte a rókanak az egész esetet és végül kérdi, igaz-e, hogy ma már nincsen hála?

A róka erre a kígyóhoz szóla:

– Hej, gyere le a juhászról.

Azután a juhásznak meg azt mondá, tegyen a kígyóra egy nagy követ, hogy ő, a róka, láthassa, miképp feküdt rajta a kő s hogy a juhász milyen jót tett a kígyóval. Így mondhat ő csak igazságot.

A kígyó lekúszott a földre, a juhász egy nagy követ tett rá, a róka pedig kiabálni kezdett: a fejére, a fejére!

A juhász a kígyó fejére ütött a kővel, s ezzel agyon is ütötte a hálátlan kígyót.

(1891)